Samling af Afgørelser

RETTEN FOR EU-PERSONALESAGERS DOM (Anden Afdeling)

28. oktober 2010 *

»Personalesag — tjenestemænd — afgørelse om afskedigelse — omsorgspligt — utilstrækkelig faglig indsats — lægelige årsager«

I sag F-92/09,

angående et annullationssøgsmål anlagt i henhold til artikel 236 EF og 152 EA,

U, tidligere tjenestemand ved Europa-Parlamentet, Luxembourg (Luxembourg), ved advokaterne F. Moyse og A. Salerno,

sagsøger,

mod

Europa-Parlamentet ved S. Seyr, K. Zejdová og J.F. de Wachter, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

PERSONALERETTEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, H. Tagaras, og dommerne S. Van Raepenbusch (refererende dommer) og M.I. Rofes i Pujol,

justitssekretær: fuldmægtig R. Schiano,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 8. juli 2010,

afsagt følgende

Dom

1 Sagsøgeren har ved stævning indleveret til Personalerettens Justitskontor den 6. november 2009 nedlagt påstand om annullation af afgørelse af 6. juli 2009, hvorved Europa-Parlamentet afskedigede sagsøgeren med virkning fra den 1. september 2009 (herefter »den anfægtede afgørelse«), samt påstand om betaling af 15 000 EUR med alle forbehold i erstatning for den ikke-økonomiske skade, som sagsøgeren mener at have lidt.

* Processprog: fransk.

Retsforskrifter

2 Artikel 9, stk. 6, i vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union (herefter »vedtægten«) bestemmer:

»Det Paritetiske Rådgivende Udvalg for Utilstrækkelig Faglig Indsats anmodes om at afgive udtalelse, når artikel 51 anvendes.«

3 Vedtægtens artikel 24 bestemmer:

»[Unionen] yder [sine] tjenestemænd bistand, især ved retsforfølgning mod personer, der har fremsat trusler, krænkelser, injurier, ærerørige beskyldninger eller foretaget angreb på person eller formue, rettet mod tjenestemanden eller dennes familie på baggrund af hans stilling eller hverv.

De[n] erstatter solidarisk det påførte tab, i det omfang tjenestemanden ikke har fremkaldt det forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og i det omfang, han ikke kan opnå erstatning fra den skadevoldende person.«

4 Vedtægtens artikel 51 bestemmer:

»1. Hver institution fastlægger procedurer med henblik på at afsløre, behandle og afhjælpe tilfælde af utilstrækkelig faglig indsats på en forebyggende og hensigtsmæssig måde. Fører disse procedurer ikke til det ønskede resultat, kan en tjenestemand, hvis faglige indsats i tjenesten på grundlag af flere på hinanden følgende af de i artikel 43 nævnte regelmæssige rapporter viser sig at være utilstrækkelig, afskediges, degraderes eller indplaceres i en lavere ansættelsesgruppe med opretholdelse af lønklassen eller i en lavere lønklasse.

2. Enhver indstilling om afskedigelse, degradering eller indplacering i en lavere ansættelsesgruppe af en tjenestemand skal være begrundet og meddeles den pågældende tjenestemand. Indstillingen fra ansættelsesmyndigheden forelægges for Det Paritetiske Rådgivende Udvalg, der er nævnt i artikel 9, stk. 6.

3. Tjenestemanden har ret til at blive gjort bekendt med alle de akter, der vedrører ham, samt til at tage genparter af alle sagens akter. Til forberedelse af forsvaret har han en frist på mindst 15 dage fra datoen for modtagelsen af indstillingen. Han kan lade sig bistå af en person efter eget valg. Tjenestemanden kan forelægge sine bemærkninger skriftligt. Tjenestemanden høres af Det Paritetiske Rådgivende Udvalg. Han kan også indkalde vidner.

4. Institutionen repræsenteres over for Det Paritetiske Rådgivende Udvalg af en tjenestemand, som ansættelsesmyndigheden har bemyndiget hertil. Denne har samme rettigheder som den tjenestemand, hvis sag er til behandling.

5. På grundlag af indstillingen, jf. stk. 2, og under hensyn til tjenestemandens og vidnernes eventuelle skriftlige eller mundtlige udtalelser afgiver Det Paritetiske Rådgivende Udvalg med stemmeflerhed en begrundet udtalelse om den eventuelle foranstaltning, det finder berettiget ud fra de faktiske omstændigheder, der har kunnet konstateres. Det meddeler ansættelsesmyndigheden og tjenestemanden denne udtalelse senest to måneder efter den dag, hvor sagen blev forelagt for udvalget. Formanden deltager kun i Det Paritetiske Rådgivende Udvalgs afgørelser, når der er tale om procedurespørgsmål eller i tilfælde af stemmelighed.

Ansættelsesmyndigheden træffer sin afgørelse inden for en frist på to måneder fra dens modtagelse af Det Paritetiske Rådgivende Udvalgs udtalelse og efter at have hørt den pågældende tjenestemand. Afgørelsen skal begrundes. Den fastsætter den dato, fra hvilken den får virkning.

6. En tjenestemand, der afskediges på grund af utilstrækkelig faglig indsats i tjenesten, har i den i stk. 7 fastlagte periode ret til en månedlig afskedigelsesgodtgørelse svarende til den månedlige grundløn for en tjenestemand på første løntrin i lønklasse 1. Tjenestemanden har i samme periode også ret til de familietillæg, der er omhandlet i artikel 67. Husstandstillægget beregnes på grundlag af den månedlige grundløn for en tjenestemand i lønklasse 1 i overensstemmelse med artikel 1 i bilag VII.

Denne godtgørelse udbetales ikke, hvis tjenestemanden tager sin afsked efter indledningen af den i stk. 1, 2 og 3 omhandlede procedure, eller hvis han allerede umiddelbart har ret til fuld pensionsudbetaling. Hvis han har erhvervet ret til arbejdsløshedsunderstøttelse i henhold til en national arbejdsløshedsordning, fradrages denne understøttelse i ovennævnte godtgørelse.

7. Den periode, i hvilken de i stk. 6 omhandlede udbetalinger foretages, beregnes således:

a) Hvis den pågældende på den dato, hvor afgørelsen om afskedigelse træffes, har en tjenestetid på under fem år, er perioden på tre måneder.

b) Hvis den pågældende har en tjenestetid på fem år eller derover, men på under ti år, er perioden på seks måneder.

c) Hvis den pågældende har en tjenestetid på ti år eller derover, men på under tyve år, er perioden på ni måneder.

d) Hvis den pågældende har en tjenestetid på over tyve år, er perioden på tolv måneder.

8. Når en tjenestemand degraderes eller indplaceres i en lavere ansættelsesgruppe på grund af utilstrækkelig faglig indsats i tjenesten, kan han efter en periode på seks år anmode om, at enhver omtale af den pågældende foranstaltning slettes i hans personlige aktmappe.

9. Tjenestemanden har ret til godtgørelse af de rimelige omkostninger, han har haft i forbindelse med sagens behandling, bl.a. salær til en forsvarer, der ikke er ansat ved institutionen, hvis den i denne artikel omhandlede procedure afsluttes, uden at der træffes afgørelse om afskedigelse, degradering eller indplacering i en lavere ansættelsesgruppe.«

5 Vedtægtens artikel 59 bestemmer:

»1. Såfremt en tjenestemand godtgør, at han som følge af sygdom eller ulykke er forhindret i at gøre tjeneste, har han uden videre ret til sygeorlov.

[…]

4. Ansættelsesmyndigheden kan for den tjenestemand, hvis sygeorlov overstiger 12 måneder inden for en periode på tre år, henvise sagen til Invaliditetsudvalget.

5. Tjenestemanden kan på grundlag af en lægeundersøgelse foretaget af institutionens læge få beordret sygeorlov, hvis hans sundhedstilstand kræver det, eller hvis en smitsom sygdom er udbrudt i hans husstand.

[…]«

6 Artikel 1 i den interne ordning om den forbedringsprocedure, der anvendes for at afsløre, behandle og afhjælpe potentielle tilfælde af tjenestemænds utilstrækkelige faglige indsats, der er vedtaget af Europa-Parlamentets Præsidium den 3. juli 2006 (herefter »den interne ordning«), bestemmer:

»Den procedure, der er fastlagt med henblik på at behandle tilfælde af utilstrækkelig faglig indsats og indført i overensstemmelse med vedtægtens artikel 51, stk. 1 (herefter »forbedringsproceduren«), har til formål at sikre, at hvert tilfælde behandles systematisk og på et tidligt tidspunkt for at hjælpe den berørte tjenestemand til på ny at kunne yde den indsats, der er nødvendig for at udføre de opgaver, der er beskrevet i bedømmelsesrapporten, i overensstemmelse med stillingsbeskrivelsen, og således undgå, at der over for tjenestemanden iværksættes tiltag som omhandlet i vedtægtens artikel 51 (afskedigelse, degradering eller indplacering i en lavere ansættelsesgruppe med opretholdelse af lønklassen eller i en lavere lønklasse).«

7 Den interne ordnings artikel 3, stk. 1, bestemmer:

»Forbedringsproceduren anvendes samtidig med den bedømmelsesprocedure, der er fastsat i de almindelige gennemførelsesbestemmelser vedrørende bedømmelsesrapporter […] (herefter »de almindelige gennemførelsesbestemmelser«).«

8 Den interne ordnings artikel 7 bestemmer:

»1. Når der foreligger tegn på utilstrækkelig faglig indsats, indkalder den første bedømmer skriftligt tjenestemanden til en samtale og underretter samtidig tjenestemanden om samtalens formål. Den første bedømmer oplyser skriftligt tjenestemanden om dennes rettigheder, som fastsat i denne ordnings artikel 14. Efter samtalen underretter den første bedømmer den endelige bedømmer om sagen ved fremsendelse af en begrundet skrivelse. Tjenestemanden tilsendes en genpart af dette brev.

2. Den endelige bedømmer forelægger i givet fald sagen for direktoratet for strategisk anvendelse af menneskelige ressourcer [Generaldirektoratet (GD) »Personale«], som derefter udpeger en rådgiver. Den endelige bedømmer indkalder hurtigst muligt tjenestemanden til en samtale. Den første bedømmer og rådgiveren skal deltage i mødet.

3. Den endelige bedømmer identificerer under mødet årsagerne til den konstaterede utilstrækkelige indsats, beslutter i givet fald at indlede forbedringsproceduren og udarbejder et støtteprogram for tjenestemanden (herefter »forbedringsplan«). Den endelige bedømmer underretter tjenestemanden om alle aspekter ved forbedringsplanen.

[…]«

9 Den interne ordnings artikel 8 bestemmer:

»1. Såfremt den endelige bedømmer konkluderer, at de symptomer, der er observeret hos tjenestemanden, kan skyldes lægelige forhold, eller såfremt tjenestemanden henleder opmærksomheden på sådanne problemer, kontakter den endelige bedømmer uden ophold lægetjenesten. I sådanne situationer udsættes afgørelsen om eventuelt at indlede forbedringsproceduren og at udarbejde en forbedringsplan, indtil der er modtaget svar fra lægetjenesten.

2. Lægetjenestens skriftlige svar fremsendes til den endelige bedømmer, den berørte tjenestemand og rådgiveren under streng overholdelse af den lægelige tavshedspligt og under hensyntagen til kravet om beskyttelse af personoplysninger.

3. Fastslår lægetjenesten, at tjenestemandens situation udelukkende skal behandles i henhold til de vedtægtsmæssige bestemmelser, der vedrører tjenestemændenes sundhedstilstand, kan den endelige bedømmer ikke indlede forbedringsproceduren i forhold til denne tjenestemand. Tjenestemanden, den første bedømmer og rådgiveren holdes underrettet herom.

4. I modsat fald indkalder den endelige bedømmer på ny tjenestemanden, den første bedømmer og rådgiveren til en samtale med henblik på at indlede forbedringsproceduren og udarbejde en forbedringsplan.

5. Lægetjenesten kan efterfølgende til enhver tid skriftligt meddele den endelige bedømmer og tjenestemanden sin vurdering af tjenestemandens sundhedstilstand, samt de konklusioner, som lægetjenesten udleder heraf. Den første bedømmer, rådgiveren og den berørte tjenestemand holdes underrettet herom. På grundlag af disse konklusioner kan den endelige bedømmer alt efter omstændighederne beslutte at indlede en forbedringsprocedure eller at afslutte en forbedringsprocedure, der er allerede er påbegyndt.«

10 Den interne ordnings artikel 12 bestemmer:

»1. Den foreløbige rapport, der er nævnt i artikel 17, stk. 2, i de almindelige gennemførelsesbestemmelser, udarbejdes i juli, efter at der er afholdt møde mellem de to bedømmere og tjenestemanden med deltagelse af rådgiveren. Den foreløbige rapport dateres og underskrives af de to bedømmere og tjenestemanden, som skal have lejlighed til at tilføje sine eventuelle bemærkninger til rapporten. Rådgiveren modtager en genpart af rapporten.

2. Såfremt det i den foreløbige rapport konkluderes, at der ikke længere er tegn på, at tjenestemanden leverer en utilstrækkelig faglig indsats, afslutter den endelige bedømmer forbedringsproceduren, og artikel 13 […] finder ikke anvendelse. I modsat fald bekræfter den endelige bedømmer, efter at rådgiveren har afgivet udtalelse, at forbedringsproceduren skal fortsætte indtil udløbet af referenceåret. I begge tilfælde skal tjenestemanden modtage skriftlig underretning herom.

[…]«

Sagens faktiske omstændigheder

11 Sagsøgeren blev udnævnt til tjenestemand ved Parlamentet den 1. maj 2005 som sekretær i lønklasse C1 (nu AST 1). Sagsøgeren blev fastansat ved udløbet af prøvetiden, som løb fra den 1. maj 2005 til den 31. januar 2006, ved enheden »Planlægning og forvaltning af efterspørgsel« under GD »Oversættelse og Udgivelse«.

12 I bedømmelsesrapporten for 2005 omtalte den første bedømmer sagsøgeren som en værdsat kollega. Det fremgår af samme bedømmelsesrapport, at sagsøgeren blev anset for forfremmelsesværdig.

13 Det fremgår af sagsøgerens bedømmelsesrapport for 2006, at selv om sagsøgeren fortsat blev anset for forfremmelsesværdig, blev det bl.a. fremhævet, at sagsøgeren skulle forbedre sine kommunikative kompetencer, idet manglende kommunikation af og til var årsag til problemer på det relationelle plan, og at »selv om den pågældendes indsats er tilfredsstillende, er vedkommendes vilje til at kommunikere med de øvrige medarbejdere i enheden mindsket«.

14 Ved skrivelse af 10. juli 2007 opfordrede kontorchefen for enheden »Planlægning og forvaltning af efterspørgsel« under GD »Oversættelse og Udgivelse« (herefter »kontorchefen«) generaldirektøren for nævnte GD (herefter »generaldirektøren«) til at »overveje muligheden af at indlede

forbedringsproceduren« i forhold til sagsøgeren. I denne skrivelse omtalte kontorchefen den samtale, som han havde haft med sagsøgeren den 9. juli 2007 i henhold til den interne ordnings artikel 7, stk. 1.

15 Kontorchefen sendte endvidere den 8. august 2007 en skrivelse til generaldirektøren, hvori kontorchefen bl.a. fremhævede, at sagsøgerens behandling af oversættelsesanmodninger var utilstrækkelig, at sagsøgeren ikke var i stand til at kommunikere med sine kollegaer, at sagsøgeren ofte ubeføjet udeblev fra arbejdet, og at sagsøgeren var uhøflig og udviste uprofessionel adfærd. Kontorchefen anførte endvidere i skrivelsen følgende:

»[Sagsøgeren] har taget en uddannelse på universitetsniveau og er sandsynligvis utilfreds med at skulle udføre assistent-opgaver. Det er mit klare indtryk, at [sagsøgeren] ser ned på arbejdet og finder det unødvendigt. Det bemærkes desuden, at vedkommendes indsats og adfærd har ændret sig væsentligt, efter at vedkommende er blevet fastansat.«

16 I henhold til den interne ordnings artikel 7, stk. 2, deltog sagsøgeren i to møder, som blev afholdt henholdsvis den 17. og 20. september 2007. Efter disse samtaler blev der den 24. september 2007 indledt en forbedringsprocedure samt udarbejdet en forbedringsplan, som gjaldt indtil den 31. december 2007. I forbindelse med denne procedure optrådte kontorchefen som første bedømmer og generaldirektøren som endelig bedømmer.

17 Den 3. december 2007 blev der afholdt en ny samtale med sagsøgeren, hvorefter generaldirektøren ved skrivelse af 10. december 2007 besluttede at forlænge forbedringsproceduren. Generaldirektøren konstaterede dog i skrivelsen, at der efter procedurens iværksættelse var sket en forbedring i kvaliteten af sagsøgerens arbejde samt dennes adfærd.

18 Det fremgår bl.a. af bedømmelsesrapporten for 2007, som blev udarbejdet i marts og april 2008, at sagsøgerens indsats i løbet af 2007 var blevet væsentligt forringet. Det fremgår endvidere af rapporten, at sagsøgeren ikke længere blev anset for forfremmelsesværdig.

19 I henhold til den interne ordnings artikel 12 blev der i juli 2008 udarbejdet en foreløbig rapport. Det fremgår bl.a. af denne rapport, som vedrører perioden fra den 1. januar til den 30. juni 2008, at sagsøgeren havde forbedret sin adfærd til en vis grad i forhold til tjenesten og de kolleger, som sagsøgeren havde kontakt til. Selv om det ikke i rapporten blev konkluderet, at der forelå et tilfælde af utilstrækkelig faglig indsats, fremgår det af rapporten, at de konstaterede forbedringer skulle kunne vise en vedvarende fremgang i sagsøgerens samlede indsats på længere sigt.

20 Ved skrivelse af 9. juli 2008 meddelte kontorchefen sagsøgeren, at forbedringsproceduren ville fortsætte indtil udløbet af 2008.

21 Den 12. august 2008 blev sagsøgeren anmodet om møde hos lægetjenesten den 14. august 2008.

22 En socialrådgiver ved Parlamentet mødte den 4. september 2008 op på sagsøgerens arbejdssted, idet en personalemedarbejder ved GD »Oversættelse og Udgivelse«, der undrede sig over, at sagsøgeren ikke havde svaret på den indkaldelse fra lægetjenesten, som er omhandlet i foregående præmis, havde anmodet herom. Ifølge socialrådgiveren oplyste sagsøgeren under dette møde, at sagsøgerens overordnede ikke »skulle bekymre sig« om hende.

23 I forbindelse med forbedringsproceduren blev det i løbet af en samtale den 13. oktober 2008, som kontorchefen deltog i, foreslået sagsøgeren, at denne skulle overflyttes til enheden »X« under GD »Oversættelse og Udgivelse«. Sagsøgeren accepterede dette forslag og blev overflyttet til nævnte enhed i oktober 2008. Under den nævnte samtale blev det besluttet, at den samtale, der skulle afslutte forbedringsproceduren, blev rykket frem til den 26. november 2008, da sagsøgeren ville være fraværende på grund af ferie i december 2008.

24 Den 19. november 2008 modtog kontorchefen og generaldirektøren en e-mail fra en fuldmægtig ved enheden »X«, som var vedhæftet referatet fra et møde, der var afholdt den 5. november 2008, mellem denne fuldmægtig og chefen for den nævnte enhed, og som vedrørte spørgsmålet om integreringen af sagsøgeren i enheden. Det fremgår bl.a. af referatet, at sagsøgeren var velvilligt indstillet, men at sagsøgeren oplevede kommunikationsvanskeligheder i forhold til kollegaerne, at sagsøgeren på grund af sin adfærd var overladt til sig selv, og at enhedschefen var bekymret for, at sagsøgerens adfærd på længere sigt ville skade tjenestens arbejdsatmosfære. Det fremgik endvidere af referatet, at man havde gjort alt for at tilbyde sagsøgeren psykologhjælp fra en læge eller en socialrådgiver, men at sagsøgeren havde benægtet at have problemer og havde afslået at modtage hjælp.

25 Den 20. november 2008 aflagde sagsøgeren besøg hos Parlamentets rådgivende læge, idet lægen på ny havde indkaldt sagsøgeren til en samtale, som Parlamentets socialrådgiver deltog i noget af tiden.

26 Under det i denne doms præmis 23 nævnte møde blev sagsøgeren oplyst om, at hendes indsats i enhed »X« ikke var tilfredsstillende, og at sagsøgerens vanskeligheder sandsynligvis skyldtes sagsøgerens adfærd. Kontorchefen meddelte endvidere sagsøgeren, at han ville indstille over for ansættelsesmyndigheden, at sagsøgeren skulle afskediges.

27 I henhold til den interne ordnings artikel 13 blev der udarbejdet en særlig rapport den 18. december 2008. Det fremgik bl.a. af rapporten, at den omstændighed, at sagsøgeren ikke havde forbedret sin indsats og ændret sin adfærd i forbindelse med arbejdet i enhed »X«, viste, at de vanskeligheder, som sagsøgeren oplevede, udelukkende skyldtes sagsøgerens egen adfærd og ikke dennes kolleger eller det forhold, at sagsøgeren arbejdede i et multikulturelt miljø. Det fremgik af rapportens konklusion, at kontorchefen og chefen for tjenesten »Forvaltning af efterspørgsel« indstillede over for ansættelsesmyndigheden, at sagsøgeren skulle afskediges, idet sagsøgeren fortsat ikke kommunikerede på tilfredsstillende vis, ikke kunne løse konflikter og ikke udviste vilje til at forstå eller følge instruktioner samt påtage sig ansvaret for sine handlinger.

28 I bedømmelsesrapporten for 2008, der blev udarbejdet i februar 2009, henvises der til de samme vanskeligheder som dem, der er nævnt i konklusionen på den særlige rapport af 18. december 2008.

29 Det Paritetiske Rådgivende Udvalg for Utilstrækkelig Faglig Indsats (herefter »udvalget«) blev derefter anmodet om at afgive udtalelse vedrørende indstillingen om afskedigelse af sagsøgeren.

30 Udvalget afgav den 14. maj 2009 en enstemmig udtalelse (herefter »udtalelsen«), hvori udvalget ikke alene anførte, at en række personer, der havde arbejdet sammen med sagsøgeren, havde oplyst over for udvalget, at de tvivlede på, at sagsøgeren var psykisk ligevægtig, men også at udvalget selv havde fået den klare opfattelse efter at have hørt sagsøgeren, at hun var psykisk ustabil eller forstyrret.

31 Udvalget nævnte endvidere, at de af udvalget foretagne høringer havde vist, at sagsøgerens overordnede var af den samstemmende opfattelse, at sagsøgeren kort tid efter sin fastansættelse var begyndt at udvise en usædvanlig adfærd, hvilket bl.a. omfattede, at sagsøgeren i perioder udviste asocial adfærd over for sine kollegaer og nægtede at udføre sine opgaver uden nogen åbenbar grund, eller at sagsøgeren brød ud i latter på upassende tidspunkter. Det blev endvidere oplyst i forbindelse med udvalgets undersøgelser, at GD »Oversættelse og Udgivelse« kontaktede Parlamentets lægetjeneste i august 2008, og at lægetjenesten havde indkaldt sagsøgeren med henblik på at foretage endnu en undersøgelse af de »tegn på en eventuel depression«, som lægetjenesten allerede i december 2006 havde noteret sig, men at sagsøgeren ikke havde reageret på indkaldelsen. GD »Oversættelse og Udgivelse« havde derfor anmodet Parlamentets Sociale Tjeneste om at gribe ind, men sagsøgeren havde afvist at modtage hjælp fra Parlamentets Sociale Tjeneste.

32 Udvalget fastslog i udtalelsen, at sagsøgeren ikke var i stand til på tilfredsstillende vis at udføre de pålagte arbejdsopgaver og at arbejde i et multikulturelt miljø som det, der præger Parlamentet. Udvalget fastslog endvidere, at administrationen skulle undersøge, om sagsøgerens utilstrækkelige

faglige indsats havde lægelige årsager. Endelig kunne udvalget godkende indstillingen om afskedigelse, såfremt det kunne godtgøres, at sagsøgerens utilstrækkelig faglige indsats ikke skyldtes lægelige forhold, eller såfremt sagsøgeren ikke ville underkaste sig de nødvendige lægeundersøgelser med henblik på at afkræfte, at sagsøgerens arbejdsmæssige vanskeligheder havde lægelige årsager.

33 Administrationen hørte sagsøgeren den 25. juni 2009, hvorefter sagsøgeren blev afskediget ved den anfægtede afgørelse, som blev meddelt sagsøgeren den 7. juli 2009.

34 Den 7. august 2009 anmodede Parlamentets rådgivende læge i Luxembourg en speciallæge i psykiatri om at undersøge sagsøgeren. Speciallægen fastslog i sin udtalelse, der blev fremsendt pr. e-mail den 18. august 2009, at sagsøgeren led af en »ængstelig personlighedsforstyrrelse« med følgende begrundelse:

»Der er under den psykiatriske undersøgelse ikke fundet tegn på mental forvirring: [Sagsøgeren] kan orientere sig i tid og rum. Der ses ingen åbenbare psykotiske symptomer. [Sagsøgeren] forekommer ikke selvmordstruet. Jeg har dog bemærket, at den pågældendes ordvalg er præget af underliggende forfølgelsestanker. Den pågældende giver udtryk for at være blevet krænket, at den pågældendes kolleger ikke udviser forståelse, og at ingen tager hensyn til den pågældendes kulturelle forskellighed. [Sagsøgeren] giver udtryk for at have et konfliktfyldt forhold til sine overordnede, der angiveligt har rejst tvivl om [sagsøgerens] evne til at udføre sit arbejde. Det bemærkes, at [sagsøgeren] har tendens til at have en paranoid opfattelse af begivenhederne. Der foreligger således tegn på en ængstelig personlighedsforstyrrelse.«

35 Lægeudtalelsen af 18. august 2009 blev meddelt sagsøgeren, der ved skrivelse af 26. august 2009 fra sine advokater anmodede ansættelsesmyndigheden om at udsætte fuldbyrdelsen af den anfægtede afgørelse i afventning af, at der blev foretaget yderligere lægeundersøgelser. Ansættelsesmyndigheden afviste denne anmodning ved afgørelse af 2. september 2009.

36 Den 1. oktober 2009 indgav sagsøgeren i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2, en klage over den anfægtede afgørelse.

Retsforhandlinger og parternes påstande

37 Ved begæring indleveret til Personalerettens Justitskontor den 6. november 2009 og registreret som sag F-92/09 R har sagsøgeren anmodet dels om udsættelse af den anfægtede afgørelse, dels om, at der iværksættes foreløbige forholdsregler.

38 Ved skrivelse af 19. november 2009 har Justitskontoret givet parterne meddelelse om, at Personaleretten har taget sagsøgerens anmodning om anonymitet til følge.

39 Ved kendelse af 18. december 2009, U mod Parlamentet (sag F-92/09 R, Sml. Pers. I-A-1, s. 511, og II-A-1, s. 2771), har Personaleretten udsat gennemførelsen af den anfægtede afgørelse, indtil Personaleretten har truffet afgørelse, hvorved sagen afsluttes.

40 Ved kendelse af 27. april 2010, Parlamentet mod U (sag T-103/10 P(R)), har præsidenten for Den Europæiske Unions Ret givet Parlamentet, som har appelleret den af Personalerettens præsident afsagte kendelse, medhold i sin annullationspåstand med den begrundelse, at Personalerettens præsident med urette har anset uopsættelighedsbetingelsen for opfyldt i det foreliggende tilfælde, og begæringen om foreløbige forholdsregler blev således forkastet, idet præsidenten selv traf afgørelse i sagen.

41 I henhold til vedtægtens artikel 91, stk. 4, blev proceduren i hovedsagen udsat, indtil ansættelsesmyndigheden den 5. februar 2010 afslog klagen, hvilket blev meddelt sagsøgeren samme dag.

42 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede afgørelse annulleres.

— Parlamentet tilpligtes at betale erstatning for den forvoldte ikke-økonomiske skade, der med forbehold fastsættes til 15 000 EUR.

— Parlamentet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

43 Parlamentet har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

44 Til støtte for søgsmålet har sagsøgeren fremsat tre anbringender, for det første om tilsidesættelse af omsorgspligten i vedtægtens artikel 24 og den interne ordnings artikel 8, for det andet tilsidesættelse af vedtægtens artikel 59, stk. 5, og for det tredje tilsidesættelse af den interne ordnings artikel 12, stk. 2.

Det første anbringende om tilsidesættelse af den omsorgspligt, der er fastsat i vedtægtens artikel 24 og den interne ordnings artikel 8

Parternes argumenter

45 Sagsøgeren har anført, at sagsøgeren fra 2006 begyndte at opleve kommunikationsvanskeligheder i forhold til sine kollegaer, selv om sagsøgerens indsats på dette tidspunkt var tilfredsstillende. I 2007 blev forbedringsproceduren indledt i forhold til sagsøgeren. Selv om sagsøgeren anerkender, at kontorchefen ikke på det tidspunkt, da forbedringsproceduren blev indledt, havde grund til at antage, at den konstaterede utilstrækkelige indsats kunne have lægelige årsager, forelå der meget tydelige tegn herpå, efter at sagsøgeren blev overflyttet til enheden »X«. Sagsøgeren har i denne henseende henvist til referatet fra det møde, der blev afholdt den 5. november 2008 mellem kontorchefen og tjenestechefen.

46 Sagsøgeren har medgivet, at hun ikke var villig til anerkende, at hun havde psykiske problemer, og at hun afslog at modtage hjælp. Det er imidlertid meget vanskeligt for en person, der lider af en personlighedsforstyrrelse som den, der blev diagnosticeret af den psykiater, som Parlamentets lægetjeneste havde forelagt sagen, at anerkende eksistensen af en sygdom, idet den adfærd, som er en følge af sygdommen, af den berørte opfattes som normal og uundgåelig.

47 Den første bedømmer indstillede til trods herfor, at sagsøgeren skulle afskediges. Sagsøgeren har anført, at påstanden om, at de arbejdsmæssige vanskeligheder, som sagsøgeren oplevede, skyldtes lægelige årsager, blev fremhævet i udvalgets udtalelse, og at udvalget netop anmodede administrationen om at efterprøve rigtigheden af denne påstand.

48 Sagsøgeren har anført, at det fremgår af vedtægtens artikel 24, at administrationen har en omsorgspligt over for sine ansatte. Det følger af fast retspraksis, at denne pligt samt princippet om god forvaltningsskik indebærer, at når administrationen skal tage stilling til en tjenestemands situation, skal den tage alle de forhold i betragtning, som kan antages at være bestemmende for dens afgørelse,

og hermed skal den tage hensyn ikke blot til tjenestens interesse, men også til vedkommende tjenestemands interesse. Når der er tale om en afgørelse af så alvorlig karakter som en afgørelse om afskedigelse, må intensiteten af den omsorgspligt, der påhviler administrationen, øges.

49 Ved ikke i det foreliggende tilfælde at have informeret Parlamentets lægetjeneste uden ophold om, at der bestod en formodning om, at sagsøgeren havde fået psykiske problemer, efter at hun blev overflyttet til enheden »X«, har bedømmeren tilsidesat omsorgspligten, som fastsat i vedtægtens artikel 24 og den interne ordnings artikel 8, og navnlig denne bestemmelses stk. 5. Selv om sagsøgeren hverken ville anerkende, at hun havde sådanne problemer, eller samarbejde, burde administrationen som led i sin omsorgspligt, hvis der var tvivl om, hvorvidt de vanskeligheder, som sagsøgeren oplevede i forbindelse med udførelsen af sit arbejde, kunne skyldes lægelige årsager, have afsluttet eller i det mindste udsat proceduren vedrørende den utilstrækkelige faglige indsats og anmodet lægetjenesten om at foretage yderligere undersøgelser. Den psykiater, som lægetjenesten forelagde sagen, fastslår i sin udtalelse, at der foreligger »tegn på en ængstelig personlighedsforstyrrelse«, hvilket så meget desto mere burde have foranlediget administrationen til at handle som anført.

50 Ved skrivelse af 27. april 2010 har sagsøgeren til Personalerettens Justitskontor indleveret en rapport fra psykiateren H, som efter at have udspurgt og undersøgt sagsøgeren den 21. april 2010 fastslog, at sagsøgeren led af en personlighedsforstyrrelse, og at der forelå tegn på en forværring i retning af en mere åbenbar psykose. Sagsøgeren har begrundet den sene fremlæggelse af dette nye bevis med henvisning til, at H. var blevet kontaktet med henblik på en aftale i januar 2010, men at han først havde haft en ledig konsultationstid den 21. april 2010.

51 Parlamentet har indledningsvis anført, at henvisningen til vedtægtens artikel 24 ikke er relevant i det foreliggende tilfælde, idet denne bestemmelse ikke omhandler omsorgspligten, men den bistandspligt, som påhviler institutionerne. Det er efter Parlamentets opfattelse derfor kun nødvendigt at forholde sig til de af sagsøgerens argumenter, der vedrører den påståede tilsidesættelse af den interne ordnings artikel 8.

52 Parlamentet har i denne henseende anført, at sagsøgeren begyndte at yde en ringere indsats, hvilket navnlig skyldtes sagsøgerens manglende motivation og vilje til at udføre de pålagte opgaver korrekt, efter at hun opnåede fastansættelse.

53 Den socialrådgiver, der mødte op på sagsøgerens arbejdssted efter anmodning fra en personalemedarbejder ved GD »Oversættelse og Udgivelse«, konstaterede ikke noget usædvanligt. Sagsøgeren reagerede endvidere hverken positivt eller konstruktivt i forhold til den hjælp, som socialrådgiveren tilbød hende.

54 Parlamentets lægelige rådgiver, som sagsøgeren endte med at aflægge besøg den 20. november 2008, konstaterede heller ikke noget usædvanligt ud fra en lægelig betragtning og henviste derfor sagsøgeren til socialrådgiveren.

55 Parlamentet har anført, at sagsøgeren fortsatte med at beklage sig over, at hendes overordnede ikke forstod hende, på trods af institutionens bestræbelser på at hjælpe hende. Parlamentet har tilføjet, at sagsøgeren ikke befandt sig godt i det multikulturelle og internationale miljø, og at hun ved flere lejligheder udtrykte en vis foragt over for Parlamentet, Unionen og sit arbejde, og at hun endda udtrykte ønske om at ophøre med arbejdet.

56 Parlamentet har anført, at den interne ordnings artikel 8 er blevet anvendt korrekt i det foreliggende tilfælde. På det tidspunkt, da forbedringsproceduren blev indledt, dvs. i forbindelse med den første samtale, som er omhandlet i den interne ordnings artikel 7, og som fandt sted den 9. juli 2007, konkluderede den endelige bedømmer, at det ikke var nødvendigt at inddrage lægetjenesten, eftersom der ikke hos sagsøgeren var konstateret tegn på, at sagsøgeren ydede en utilstrækkelig faglig indsats

som følge af lægelige årsager. Sagsøgeren har i øvrigt ikke selv påberåbt sig sådanne årsager. Den endelige bedømmer handlede således i fuld overensstemmelse med den interne ordnings artikel 8, stk. 1.

57 Den psykiater, for hvem lægetjenesten forelagde sagen i august 2009, konkluderede i øvrigt klart efter at have undersøgt sagsøgeren, at der ikke var tale om nogen form for mental forvirring. Under disse omstændigheder kunne en sådan diagnose på ingen måde udelukke, at administrationen med rette kunne antage, at sagsøgerens utilstrækkelige faglige indsats ikke havde lægelige årsager. Under alle omstændigheder fremgår det ikke at lægens rapport, at der bestod en forbindelse mellem den personlighedsforstyrrelse, som han havde konstateret hos sagsøgeren, og sagsøgerens utilstrækkelige faglige indsats. Parlamentet mener at kunne udlede heraf, at selv om sagsøgeren fik diagnosticeret en personlighedsforstyrrelse, var hun i stand til at udføre sit arbejde korrekt.

58 Parlamentet har tilføjet, at de fejl, som sagsøgeren begik i forbindelse med udførelsen af sit arbejde, var alvorlige og hyppige, hvilket hindrede arbejdsgangen inden for tjenestegrenen. Den fornærmende adfærd, som sagsøgeren udviste i forbindelse med sit arbejde, og navnlig hendes kategoriske afvisning af at arbejde sammen med kollegaer af en bestemt nationalitet eller etnisk oprindelse, umuliggjorde ethvert samarbejde.

59 Parlamentet har bestridt den forståelse af referatet fra mødet den 5. november 2008, som er nævnt i præmis 24 ovenfor. Det blev udelukkende under dette møde foreslået, at sagsøgerens arbejde og adfærd inden for tjenesten nøje skulle følges, og at man skulle notere sig ethvert forhold, der kunne hjælpe den endelige bedømmer til at træffe afgørelse vedrørende sagsøgerens videre karriereforløb. Det blev endvidere fremhævet, at man havde gjort alt for at tilbyde sagsøgeren psykologhjælp, men at sagsøgeren hele tiden nægtede at have psykologiske problemer, og at hun afslog enhver hjælp. Ifølge Parlamentet fremgår det på ingen måde af referatet fra dette møde, at man på dette tidspunkt bekræftede, at de arbejdsmæssige vanskeligheder, som sagsøgeren oplevede, efter at hun var blevet fastansat, kunne have lægelige årsager, og at hun »havde behov for psykologhjælp«.

60 Parlamentet har bestridt sagsøgerens udsagn om, at hun ikke var villig til anerkende, at hun havde psykologiske problemer, idet hun ifølge Parlamentets rådgivende læge var i behandling hos en psykiater, og hun måtte derfor nødvendigvis være klar over, at hun havde psykiatriske problemer, hvilket hun burde have henvist til under forbedringsproceduren.

61 Parlamentet har endelig bestridt, at udvalgets udtalelse er relevant. Parlamentet har anført, at udvalget ikke er sammensat af læger, og at udvalgets udtalelse blev fremsat den 14. maj 2009. I maj 2009 kunne ansættelsesmyndigheden derfor kun basere sig på konklusionerne fra Parlamentets rådgivende læge, som var udfærdiget nogle måneder tidligere, nemlig i november 2008, i forbindelse med den undersøgelse af sagsøgeren, som blev foretaget på daværende tidspunkt, og ifølge hvilken der ikke fandtes noget usædvanligt ud fra en lægelig betragtning.

Rettens bemærkninger

62 Sagsøgeren har i det væsentligste gjort gældende, at Parlamentet har tilsidesat omsorgspligten i henhold til vedtægtens artikel 24 og den interne ordnings artikel 8 ved at fortsætte proceduren til behandling af tilfælde af utilstrækkelig faglig indsats, selv om en række tegn gjorde det muligt under hele procedurens forløb at fastlægge, at sagsøgerens arbejdsmæssige vanskeligheder kunne skyldes lægelige forhold. Sagsøgeren har præciseret, at omsorgspligten indebærer en positiv forpligtelse til at kontakte en læge, såfremt en tjenestemand udviser tegn på psykologiske forstyrrelser.

63 Sagsøgerens første anbringende skal i denne henseende forstås således, at anbringendet nærmere bestemt vedrører tilsidesættelse af omsorgspligten, som denne bl.a. konkretiseres i den interne ordnings artikel 8, uden at det er nødvendigt at undersøge rækkevidden af bistandspligten i henhold til vedtægtens artikel 24.

64 Det bemærkes indledningsvis, at begrebet administrationens omsorgspligt som udviklet i retspraksis er udtryk for den balance mellem gensidige rettigheder og forpligtelser, som vedtægten har skabt i forholdet mellem administrationen og embedsmændene i offentlig tjeneste. Denne balance betyder især, at administrationen ved afgørelsen om en tjenestemands situation tager alle de forhold i betragtning, som kan antages at være bestemmende for dens afgørelse, og hermed tager hensyn ikke blot til tjenestens interesse, men også til vedkommende tjenestemands interesse (Domstolens dom af 28.5.1980, forenede sager 33/79 og 75/79, Kuhner mod Kommissionen, Sml. s. 1677, præmis 22, og af 29.6.1994, sag C-298/93 P, Klinke mod Domstolen, Sml. I, s. 3009, præmis 38).

65 Såfremt der er tvivl om, hvorvidt de vanskeligheder, som en tjenestemand oplever i forbindelse med udførelsen af de opgaver, som tjenestemanden skal varetage, har lægelige årsager, indebærer omsorgspligten en forpligtelse for administrationen til at iværksætte ethvert tiltag for at fjerne denne tvivl, inden der træffes afgørelse om afskedigelse af tjenestemanden (jf. analogt dom afsagt af Retten i Første Instans den 26.2.2003, sag T-145/01, Latino mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A, s. 59, og II, s. 337, præmis 93).

66 Dette krav afspejles i den interne ordning, idet det af ordningens artikel 8 fremgår, at det i visse tilfælde påhviler den endelige bedømmer at kontakte Parlamentets lægetjeneste, hvis den endelige bedømmer får kendskab til forhold, som kan tyde på, at den adfærd, som tjenestemanden foreholdes, kan have en lægelig årsag.

67 Dertil kommer, at den forpligtelse, som omsorgspligten indebærer for administrationen, skærpes væsentligt, når der er tale om, at en tjenestemand befinder sig i den særlige situation, at der består tvivl med hensyn til den pågældendes mentale sundhed og følgelig den pågældendes evne til på passende vis at forsvare sine egne interesser (jf. i denne retning Personalerettens dom af 13.12.2006, sag F-17/05, de Brito Sequeira Carvalho mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A-1, s. 149, og II-A-1, s. 577, præmis 72). Det gælder så meget desto mere, når tjenestemanden som i det foreliggende tilfælde står over for en mulig afskedigelse og derfor befinder sig i en sårbar situation.

68 I det foreliggende tilfælde fremgår det af referatet fra mødet den 5. november 2008 vedrørende integreringen af sagsøgeren i enheden »X«, som blev sendt til kontorchefen og generaldirektøren, at sagsøgeren var velvilligt indstillet, men at sagsøgeren oplevede kommunikationsvanskeligheder i forhold til kollegaerne, at sagsøgeren på grund af sin adfærd var overladt til sig selv, og at enhedschefen var bekymret for, at sagsøgerens adfærd på længere sigt ville skade tjenestens arbejdsatmosfære. Det fremgår endvidere af referatet, at man havde gjort alt for at tilbyde sagsøgeren psykologhjælp fra en læge eller en socialrådgiver, men at sagsøgeren havde benægtet at have problemer og havde afslået at modtage hjælp.

69 Udvalget blev i øvrigt hørt vedrørende indstillingen om afskedigelse af sagsøgeren. I udtalelsen af 14. maj 2009 fastslog udvalget, at sagsøgeren ikke var i stand til på tilfredsstillende vis at udføre de pålagte arbejdsopgaver og at arbejde i et multikulturelt miljø som det, der præger Parlamentet. Udvalget fastslog endvidere, at administrationen skulle undersøge, om sagsøgerens manglende evne til at udføre sit arbejde skyldtes lægelige forhold. Endelig kunne udvalget godkende indstillingen om afskedigelse, såfremt det kunne godtgøres, at sagsøgerens manglende evne til at udføre sit arbejde ikke skyldtes lægelige forhold, eller såfremt sagsøgeren ikke ville underkaste sig de nødvendige lægeundersøgelser med henblik på at afkræfte, at sagsøgerens arbejdsmæssige vanskeligheder havde lægelige årsager.

70 Det bemærkes, at en stor del af udtalelsen vedrører spørgsmålet, om den mulige sammenhæng mellem sagsøgerens arbejdsmæssige vanskeligheder og hendes mentale sundhedstilstand.

71 Udvalget anførte således, at en række personer, der arbejdede sammen med sagsøgeren, oplyste over for udvalget, at de tvivlede på, at sagsøgeren var psykisk ligevægtig, og at udvalget selv havde fået den klare opfattelse under samtalen med sagsøgeren, at denne var psykisk ustabil eller forstyrret.

72 Udvalget nævnte endvidere i udtalelsen, at de af udvalget foretagne høringer havde vist, at sagsøgerens overordnede var af den samstemmende opfattelse, at sagsøgeren kort tid efter sin fastansættelse var begyndt at udvise en usædvanlig adfærd, hvilket bl.a. omfattede, at sagsøgeren i perioder udviste asocial adfærd over for sine kollegaer og nægtede at udføre sine opgaver uden nogen åbenbar grund, eller at sagsøgeren brød ud i latter på upassende tidspunkter.

73 Udtalelsen henledte endvidere opmærksomheden på en række forhold, nemlig at GD »Oversættelse og Udgivelse« havde kontaktet Parlamentets lægetjeneste i august 2008, og at lægetjenesten havde indkaldt sagsøgeren med henblik på at undersøge sagsøgeren for »tegn på en eventuel depression«, som lægetjenesten allerede i december 2006 havde noteret sig, men at sagsøgeren ikke reagerede på indkaldelsen. Det fremgår endvidere af udtalelsen, at man tilbød sagsøgeren psykologhjælp fra bl.a. en læge i slutningen af 2008, mens hun arbejdede i enheden »X«, men at hun havde afslået at modtage hjælp.

74 Det påhviler ganske vist administrationen at sikre, at tjenestemænd eller andre ansatte ikke på svigagtig vis eller med henblik på misbrug gør brug af de rettigheder, som de tillægges i henhold til vedtægten, og navnlig hvad angår dækningen af risiko for invaliditet.

75 På baggrund af ovenstående må det imidlertid fastslås, at administrationen fra slutningen af 2008 og i hvert fald fra maj 2009, da udvalget afgav sin udtalelse, rådede over tilstrækkelige oplysninger, der gav anledning til at antage, at den adfærd, som sagsøgeren blev foreholdt, kunne have lægelige årsager. Under disse omstændigheder påhvilede det derfor administrationen, inden den traf den anfægtede afgørelse, at iværksætte ethvert tiltag for at sikre, at dette ikke var tilfældet.

76 Parlamentet har imidlertid til sit forsvar alene anført, at på det tidspunkt, hvor den anfægtede afgørelse blev truffet, rådede administrationen over oplysninger, der ikke gav anledning til at antage, at sagsøgerens arbejdsmæssige vanskeligheder havde lægelige årsager.

77 Dertil kommer, at Parlamentet har henvist til den vurdering, som Parlamentets socialrådgiver foretog på baggrund af et besøg på sagsøgerens arbejdssted i september 2008, samt en vurdering foretaget af Parlamentets rådgivende læge, der i forbindelse med konsultationen den 20. november 2008, ikke konstaterede noget usædvanligt ud fra en lægelig betragtning.

78 En vurdering fortaget af en socialrådgiver, som ikke besidder de nødvendige lægelige kompetencer, kan imidlertid ikke give administrationen grundlag for at udelukke enhver tvivl om, hvorvidt de arbejdsmæssige vanskeligheder, som en af administrationens ansatte oplever, har lægelige årsager.

79 Hvad angår den »undersøgelse«, som Parlamentets rådgivende læge foretog den 20. november 2008, bemærkes, at den eneste dokumentation, der er fremlagt i sagen vedrørende denne »undersøgelse«, er en e-mail af 27. oktober 2009, hvoraf fremgår følgende:

»Jeg afholdt mødet med [sagsøgeren] under overværelse af socialrådgiveren med henblik på at udvide undersøgelsen til også at omfatte de sociale aspekter, som [sagsøgeren] måtte opleve. Der er intet særligt at berette fra mødet.«

80 Det fremgår imidlertid ikke af denne e-mail, at Parlamentets rådgivende læge, der i øvrigt ikke er psykiater, har foretaget en diagnose på baggrund af mødet, eller at den rådgivende læge på baggrund af mødet har konkluderet, at de arbejdsmæssige vanskeligheder, som sagsøgeren oplevede, eventuelt kunne have lægelige årsager. Den rådgivende læge har nemlig alene beskrevet mødeforløbet og nævnt, at der ikke i den forbindelse var noget at berette.

81 De elementer, som Parlamentet har påberåbt sig, forekommer derfor ikke tilstrækkeligt overbevisende.

82 Parlamentet har navnlig ikke godtgjort, at administrationen har iværksat tiltag mellem det tidspunkt, hvor administrationen fik kendskab til udvalgets udtalelse, og det tidspunkt, hvor den traf den anfægtede afgørelse.

83 Der var imidlertid på dette tidspunkt i proceduren særligt behov for at iværksætte tiltag med det formål at fastlægge, om sagsøgerens arbejdsmæssige vanskeligheder skyldtes lægelige forhold, eftersom udvalget havde anbefalet dette, og idet udvalget, der havde foretaget en nøje undersøgelse af sagsøgerens situation, udtrykkeligt nævnte muligheden af, at der kunne bestå en sammenhæng mellem sagsøgerens arbejdsmæssige vanskeligheder og dennes mentale sundhed.

84 I lyset af udtalelsen kunne administrationen med rimelighed have forstået sagsøgerens gentagne nægtelse af at modtage enhver form for hjælp i det foreliggende tilfælde således, at sagsøgeren muligvis ikke var i stand til at indse, at hun led af mentale forstyrrelser, og at dette derfor var et tegn på, at hun ikke som følge af sin sundhedstilstand kunne varetage sine egne interesser på passende vis. Den omstændighed, at sagsøgeren var i behandling hos en psykiater, hvilket langt fra kan godtgøre, at sagsøgeren var i stand til at anerkende, at hun led af mentale forstyrrelser, begrunder snarere, at Parlamentet burde have udvist højere grad af forsigtighed.

85 Som nævnt tidligere kan der, når en tjenestemand ikke er i stand til at handle på egne vegne og ikke selv kan indse, at den pågældende lider af en sygdom, i givet fald bestå en positiv forpligtelse for institutionen, og dette gælder så meget desto mere, når den berørte tjenestemand som i det foreliggende tilfælde står over for en mulig afskedigelse og derfor befinder sig i en sårbar situation. I denne særlige situation påhvilede det følgelig administrationen over for sagsøgeren at insistere på, at hun accepterede at underkaste sig en supplerende lægeundersøgelse, navnlig under henvisning til institutionens ret til at anmode en rådgivende læge om at foretage en undersøgelse af tjenestemanden i henhold til vedtægtens artikel 59, stk. 5, hvoraf fremgår, at tjenestemanden kan få beordret sygeorlov, hvis hans sundhedstilstand kræver det.

86 Parlamentet har imidlertid ikke godtgjort og heller ikke argumenteret for, at der i den særlige situation, som er nævnt i foregående præmis, blev gjort særlige bestræbelser på at overtale sagsøgeren til at lade sig undersøge af en læge, efter at Parlamentet fik kendskab til udvalgets udtalelse. Selv om Parlamentet således modtog udtalelsen, nævner den anfægtede afgørelse i øvrigt intet herom, og den begrunder på ingen måde, hvorfor der ikke er foretaget lægelige undersøgelser.

87 Denne mangel på hensyntagen til sagsøgeren er så meget mere uforklarlig, når henses til, at Parlamentet, efter at den anfægtede afgørelse var truffet, ikke tøvede med – efter at sagsøgeren havde været til konsultation hos Parlamentets lægetjeneste – via denne lægetjeneste at anmode en psykiater om at undersøge sagsøgeren i august 2009. Denne afgørelse fra Parlamentet, som blev truffet mindre end en måned efter den anfægtede afgørelse, bekræfter, at det var nødvendigt at lade sagsøgeren undersøge af en speciallæge, og påpeger dermed også manglerne ved den procedure, der ligger til grund for den omstridte afskedigelse.

88 Der burde imidlertid have været foretaget en sådan lægeundersøgelse af sagsøgeren, inden den påtænkte afgørelse om afskedigelse blev truffet, og afskedigelsen kunne i givet fald have været begrundet, hvis den således adspurgte læge faktisk havde afvist, at den adfærd, som sagsøgeren blev foreholdt, havde nogen form for lægelige årsager.

89 Henset til det ovenstående, og uden at det er fornødent at tage stilling til, om de beviser, som sagsøgeren tilbød at fremlægge den 27. april 2010, kan antages til realitetsbehandling, bemærkes, at Parlamentet ikke har iværksat ethvert tiltag for at fjerne tvivlen om, hvorvidt sagsøgerens arbejdsmæssige vanskeligheder skyldtes lægelige forhold, og Parlamentet har således tilsidesat omsorgspligten og følgelig den interne ordnings artikel 8.

90 Uden at det er nødvendigt at undersøge sagsøgerens øvrige anbringender, må det første anbringende således tiltrædes, og den anfægtede afgørelse må følgelig annulleres.

Påstanden om erstatning

91 Sagsøgeren har nedlagt påstand om betaling af 15 000 EUR i erstatning for den ikke-økonomiske skade, som sagsøgeren mener at have lidt.

92 Parlamentet har anført, at sagsøgeren ikke på nogen måde har præciseret, hvori den skade, som sagsøgeren mener at have lidt, består, og har følgelig gjort gældende, at påstanden bør afvises.

93 Subsidiært har Parlamentet gjort gældende, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at de omhandlede handlinger er ulovlige.

94 Der kan i denne henseende næppe rejses tvivl om, at Parlamentets ulovlige adfærd, jf. præmis 87 ovenfor, har påført sagsøgeren en ikke-økonomisk skade.

95 Annullation af en retsakt, der er behæftet med en ulovlighed, som får virkning ab initio, kan i sig selv udgøre en passende og i princippet tilstrækkelig erstatning for enhver ikke-økonomisk skade, som denne handling har forvoldt (Domstolens dom af 9.7.1987, forenede sager 44/85, 77/85, 294/85 og 295/85, Hochbaum og Rawes mod Kommissionen, Sml. s. 3259, dom afsagt af Retten i Første Instans den 9.11.2004, sag T-116/03, Montalto mod Rådet, Sml. Pers. I-A, s. 339, og II, s. 1541, præmis 127, og den 6.6.2006, sag T-10/02, Girardot mod Kommissionen, Sml. Pers. I-A-2, s. 129, og II-A-2, s. 609, præmis 131, samt Personalerettens dom af 8.5.2008, sag F-6/07, Suvikas mod Rådet, Sml. Pers. I-A-1, s. 151, og II-A-1, s. 819, præmis 151), medmindre sagsøgeren kan godtgøre at have lidt en ikke-økonomisk skade, der kan adskilles fra den ulovlighed, som ligger til grund for annullationen, og som ikke fuldstændigt kan godtgøres ved annullationen (jf. i denne retning Domstolens dom af 7.2.1990, sag C-343/87, Culin mod Kommissionen, Sml. I, s. 225, præmis 27 og 28).

96 Sagsøgeren har i det foreliggende tilfælde kunnet føle sig uretfærdigt behandlet, frustreret eller usikker, men sagsøgeren har opnået en passende og tilstrækkelig erstatning for denne skade, idet den anfægtede afgørelse, der lå til grund herfor, er annulleret.

97 Påstanden om erstatning må følgelig forkastes.

Sagens omkostninger

98 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 1, pålægges det, medmindre andet følger af dette reglements andet afsnit, ottende kapitel, den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. I medfør af denne artikels stk. 2 kan Personaleretten, såfremt dette findes rimeligt, træffe bestemmelse om, at den tabende part kun pålægges at betale en del af sagens omkostninger eller slet ikke pålægges at betale sagsomkostninger.

99 Det følger af denne doms præmisser, at Parlamentet i det væsentligste har tabt sagen. Sagsøgeren har endvidere udtrykkeligt nedlagt påstand om, at Parlamentet tilpligtes at betale sagens omkostninger. De foreliggende omstændigheder kan ikke begrunde anvendelsen af procesreglementets artikel 87, stk. 2, hvorfor det bør pålægges Parlamentet at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

PERSONALERETTEN (Anden Afdeling):

1) Europa-Parlamentets afgørelse af 6. juli 2009 om afskedigelse af U annulleres.

2) I øvrigt frifindes Parlamentet.

3) Parlamentet betaler sagens omkostninger.

Tagaras Van Raepenbusch Rofes i Pujol

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 28. oktober 2010.

W. Hakenberg
Justitssekretær

H. Tagaras
Afdelingsformand